

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
 Izdaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čakovni račun št. 11.400

Sodnji dan vse naše opozicije

IZID VOLITEV V SAVSKI, DRINSKI, DONAVSKI IN PRIMORSKI BANOVINI.

Pri nas se je izvenparlamentarna opozicija več let širokoustila in oznanjala svetu, da je za njo ogromna večina volitev. Obenem je napovedovala, da bo to tudi dokazala, čim se ji bo nudila ugodna prilika. Prva taka prilika je bila zanj za o priliki volitev v narodno skupščino l. 1931., toda namesto da bi se bila teh volitev udeležila, je napovedala abstinenco, misleč, da bo na ta način z majhno udeležbo manifestirala svojo moč. Udeležba pa je bila tako velika, da ta njena moč prav nikjer ni prišla do izraza, razen v redkih posameznih krajih. To je bil pač prvi dokaz, da so jugoslovanski volilci obrnili hrbet strankarskim demagogom. Generali brez vojske vendar še niso kapitulirali. Lagali so naprej in si izmišljali tisoč izgovorov, samo da bi prikriji svoj poraz in vzdržali še dalje v svetu fikcijo svoje »moči«.

V nedeljo 8. t. m. so pa imeli še dosti lepšo priliko pokazati, kaj zmorejo. Za ta dan so bile razpisane občinske volitve kar v štirih banovinah, v savski, drinski, donavski in primorski. Po zakonu o občinskih volitvah so imeli vsi, izvenparlamentarni in parlamentarni opozicionalci priložnost postaviti v vsaki občini svoje kandidatne liste. To so opozicionalci, razen bivših radičevcev in približno dvajset odstotkov na Hrvaškem, tudi storili, a pogoreli so oboji. Pristaši dr. Mačka so v savski in primorski banovini pričakovali, da se volilci ne bodo odzvali svojim volilski dolžnosti in bodo ostali doma. Oznanjali so že svetu, zlasti potom italijanskih in madžarskih listov, da bo udeležba na Hrvaškem znašala komaj 10 do 20 odstotkov ali pa še manj. Zato je bil pač nepričakovan udarec za te ljudi, ko so morali izvedeti v ponedeljek, da se je v savski banovini udeležilo volitev preko 55 odstotkov vseh volilcev, v primorski pa celo preko 60 odstotkov. S tem so tudi hrvaški volilci najlepše pokazali, da so po veliki večini že davno zapustili potopljeno barko g. dr. Mačka in njegovih!

Pa tudi tam, kjer so opozicionalci vseh barv postavili svoje kandidatne liste, so temeljito pogoreli. V donavski banovini je dosegla volilna udeležba 65, v drinski pa celo 75 odstotkov. Procent glasov opozicije je zato v vseh štirih banovinah naravnost neznan in stoji v

razmerju 90:10 napram Jugoslovanski nacionalni stranki. V donavski banovini je zbrala celokupna opozicija na svojih listah komaj 3,6 odstotka, v primorski nekaj več, v drinski 8, v savskih pa 20 odstotkov. Te številke so za opozicijo strahotno porazne in dokazujejo, da njene toliko opevane moči v resnici nikjer ni. V vseh teh štirih banovinah, kakor že poprej v moravski in vrbaski, se je ogromna večina volilcev oklenila vsenarodne in vsedržavne politike Jugoslovanske nacionalne stranke, za katero je pri občinskih volitvah manifestirala jasno in glasno kljub terorju opozicijskih agitatorjev, ki so z grožnjami silili ljudi naj ostanejo doma ali pa naj glasujejo za liste opozicije. Ponekod v savski banovini so grozili agitatorji opozicije kmetom s požigi, uničenjem vinogradov itd. Pomagalo ni vse skupaj nič. Doživeli so strahoten neuspeh!

Če se ozremo sedaj po teh volitvah v moravski, vrbaski, donavski, drinski, primorski in moravski banovini, nikakor ne moremo verjeti, da bi se našel kdo v dravski, ki bi bil kakorkoli za to, da bi v nedeljo dosegla opozicija več uspeha kakor med Hrvati in Srbi. Samo mi Slovenci, ki smo, kakor je naglasil predsednik Jugoslovanske nacionalne stranke g. Nikola Uzunović, v svoji včeraj na tem mestu objavljeni izjavi, realni politiki, naj bi v nedeljo 15. t. m. dokazali, da nismo tako zreli kakor so naši bratje Hrvati in Srbi? Slovenija naj bi padla pod Hrvaško? Ne, nikoli ne! Sveta dolžnost vsakega Slovenca je, da gre v nedeljo na volišče in glasuje za listo Jugoslovanske nacionalne stranke, da manifestira tako politično realnost in zrelost slovenskega ljudstva! Odstotki udeležbe morajo biti v Sloveniji še večji, odstotki za opozicijo oddanih glasov pa še manjši kakor drugod. Vse naše ljudstvo mora manifestirati svojo neomajno zvestobo do kraljevine Jugoslavije, brez katere Slovenci ne bi mogli živeti in bi se nam godilo tako, kakor se godi sedaj našim bratom na Primorskem in na Korškem!

V nedeljo 15. t. m. vsi slovenski volilci na volišča in vsi za liste Jugoslovanske nacionalne stranke, vsi za moč edinstvene Jugoslavije in njene bodočnosti! Izdajalcev med nami ne sme biti!

Prihodnji sestanek sveta male antante

IZJAVA DR. BENEŠA. KONFERENCA BENEŠA IN JEVTIČA. JEVTIČ JE ODPOTOVAL SINOČI V BEOGRAD.

ZENEVA, 10. oktobra. Včeraj je prišel iz Prage v Ženevo češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš. Novinarjem je izjavil, da so izgledi na uspeh razorožitvene konference zelo slabi. Na vprašanje, kakšno je stališče male antante glede razorožitvenega vprašanja, je dr. Beneš odgovoril: »Če bi šlo za stališče male antante, bi bili izgledi na uspeh konference odlični. Nasprotno pa ni rezultat zasedanja razorožitvene konference odvisen le od stališča male antante. Sicer pa je naše stališče znano vsemu svetu.«

ZENEVA, 10. oktobra. Včeraj popoldne sta imela v hotelu »Beau Rivage« ministri male antante dr. Beneš in dr. Jevtič konferenco v odsotnosti romunskega zunanjega ministra Titulesca, ki je v Varšavi. Ministra sta razpravljala o italijanski memorandumu glede reorganizacije podonavskih držav in o odgovoru Nemčije glede razorožitve in kontrole oborožitve. Ministra sta sklenila, da bo prihodnji sestanek sveta male antante v letošnjem decembru ali v januarju leta

1934. Kraj sestanka bo objavljen naknadno, zdli se pa že sedaj, da bo to Beograd. Sinoči je dr. Jevtič odpotoval v Beograd, kamor bo prispel jutri zjutraj.

HORTY PROTI LEGITIMIZMU.

BUDIMPEŠTA, 10. oktobra. Regent Horthy je govoril predvčerajšnjim v Mezöturu. Politični krogi tolmarijo njegov govor kot antilegitimistično izjavo in nasprotstvo proti vrnitvi Habsburgov. Tudi je Horthy posebej naglasil, da je škoda zapravljati današnji dragoceni čas za nerešljiva vprašanja, ker bi že diskusija o njih utegnila ogražati notranji mir in škodovati interesom naroda. Za Horthyjem je govoril nadvojvoda Albrecht, ki je naglašal praktično važnost Horthyjevih izjav. Nadvojvoda Albrecht je namreč pristaš onih Madžarov, ki zahtevajo avtonomno nacionalno kraljevstvo Madžarske brez zvez z nekdanjimi habsburškimi deželami.

Obupen položaj razorožitvene konference

NEMŠKO STALIŠČE JE OMAJALO ZADNJE UPANJE. NEMČIJA POPOLNOMA OSAMLJENA. ANGLEŠKI TISK ODLOČNO PROTI POLITIKI NEMČIJE V VPRAŠANJU RAZOROŽITVE.

ZENEVA, 10. oktobra. Državni tajnik Eden je imel včeraj zjutraj ponoven razgovor s francoskim zunanjim ministrom Paul-Boncourjem. Informiral ga je o svojih predvčerajšnjih razgovorih z Nadolnym in Normanom Davisom. Zdi se, da ti razgovori niso prav nič spremenili stališča Edena, ki še nadalje proučuje položaj. Včeraj popoldne so se razširile vesti, da bo seja predsedstva mednarodne razorožitvene konference sklenila odgoditi konferenco. Dan 16. oktobra bi se pustil kot formalni začetek dela, nato pa bi se seje glavnega odbora sklicevale po potrebah diplomatskih razgovorov, dočim bi se na konferenci sami dotlej reševala le izrazito tehnična vprašanja.

LONDON, 10. oktobra. Uradno se poroča: Glavna vsebina nemškega stališča glede razorožitvenega vprašanja je sedaj že splošno znana in tež-

ko bi bilo najti kako prestolnico izven Nemčije same, kjer bi napravilo ugoden oziroma ohrabrujoč vtis. Angleški listi, ki so kazali poprej napram Nemčiji največje simpatije, so sedaj izredno kritični zaradi smeri, v kateri se gibljejo ta »preliminirana opazovanja«. Listi jih večinoma opisujejo kot »taka, da nanja sploh ni mogoče odgovarjati«, ker »ustvarjajo težak vzduh sumničenja« in ker pomenijo »korak nazaj«. Ženevski dopisnik »Timesa« piše: »Sedaj ne sumi tudi nihče več, da pomenijo zahteve Nemčije ponovno oboroževanje, da pa so Združene države Severne Amerike, Anglija in Francija odločno nasprotne vsaki vrsti ponovnega oboroževanja in da obsojajo te namene tudi Italijani, čeprav igrajo svojo posredovalno vlogo tudi še naprej, kolikor jim je pač najbolj mogoče.«

Priateljski in nenapadalni pakt s Turčijo

PAKT BO PODPISAN PRIHODNJI MESECI V BEOGRADU. VTIS OBISKA KRALJA ALEKSANDRA V TURČIJI.

ZENEVA, 10. oktobra. Včeraj popoldne med 11. in 12. uro sta se sestala v tukajšnjem hotelu »Beau Rivage« turški zunanji minister Tevfik Ruždi bej in jugoslovanski zunanji minister dr. Jevtič. Na sestanku sta se državnik razgovarjala še o zadnjih podrobnostih glede sklenitve in podpisa prijateljskega in nenapadnega pakta med Turčijo in Jugoslavijo. Med ministroma je bil v vseh pogledih dosežen popoln sporazum. Pakt bo podpisan v prvih dneh novembra v Beogradu, kamor bo prispel v ta namen turški zunanji minister. V razgovoru med obema mini-

stroma je Tevfik Ruždi bej odkrito izjavil s posebnim zadovoljstvom, da je napravil obisk Nj. Vel. kralja Aleksandra v Carigradu na vso turško javnost in ves turški narod silno globok in prijeten vtis ter tudi v mnogočem pripomogel do uspešnega zaključka pogajanj obeh vlad glede sklenitve prijateljskega in nenapadnega pakta. Tukajšnji diplomatski krogi so sprejeli vest o sklenitvi turško-jugoslovanskega prijateljskega pakta z vidnim zadovoljstvom in zelo simpatično na znanje.

Nova poplava v Celju

CELJE, 10. oktobra. Zaradi močnega in neprestanega dežja v eni sami noči je narasla Savinja zopet na 3 metre nad normalo. Mesto je zopet na mnogih krajih pod vodo. Med drugim so poplavljeni mestni park, Masarykovo nabrežje, Otok za gimnazijo, Glaziša, gospodarsko poslopje in skladišče bolnišnice, vse ozemlje med glavno in savinjsko progo, dalje vsa Zavodna do Skalne kleti, vsa Lava in pretežni del Ostrožnega. Državna cesta Celje — Vrnsko je preplavljena na mnogih krajih, tako da je onemogočen avtomobilski promet. V Celju je edini prevozniki promet s splavom pri železniškem mostu med Bregom in mestom ustavljen zaradi nevarno narasle reke. Šolski pouk je bil na vseh tukajšnjih šolah z ozirom na novo povodenj ukiniten. Nekateri mostovi čez Savinjo pri Polzell in Sv. Petru so v resni nevarnosti.

Pred koncem demokracije na Češkoslovaškem

PRAGA, 10. oktobra. V začetku prihodnjega tedna se bo sestel k zasedanju parlament. Politični krogi pripisujejo nastopajoči jesenski sezoni velikansko pozornost, ker bo vlada, kakor se govori, izvedla udar proti vsem državi sovražnim strankam in elementom. Gre za poostreitev kurza in ukrepev je v načrtu tudi noveliranje zakona o društvih in zborovanjih, po

katerem bodo smele nastopati pri bodočih volitvah le one politične stranke, ki zastopajo napram državi pozitivno stališče. V postopku proti državi nasprotnim elementom se bo uvedel tudi preki sod v primeru, da bo v nevarnosti javni red in mir v državi. Ti ukrepi dokazujejo, da zapušča Češkoslovaška dosedanje smer-nice najširše demokracije.

MUŠANOV PROTI MALI ANTANTI.

BUDIMPEŠTA, 10. oktobra. Bolgarski ministerski predsednik Mušanov je dal sotrudniku »Budapester Monatszeitung« naslednjo značilno izjavo: »Bolgarija smatra, da za njo še ni napočil čas, da bi se priključila mali antanti in turško-grškemu bloku«

MAKEDONSTVUJOČI PROTI POMIRJENJU.

SOFIJA, 10. oktobra. VMRO je imela pred kratkim sestanek, na katerem je več govornikov odločno nastopalo proti zbliznanju z Jugoslavijo LIGA ZA PRAVICE MOŽ.

BUDIMPEŠTA, 10. oktobra. Pred kratkim se je tu ustanovila liga za zaščito pravic zakonskih mož. Namen lige je, da se žena zopet posveti družini in se unakne iz javne službe, kjer konkurira moškemu. Poleg tega pa se bodo člani lige bavili tudi z reformami zakona o alimentaciji in o problemu, da mora v primeru ločitve zakona plačevati alimente žena možu, če je ona dala povod za ločitev zakona.

Dnevne vesti

Koroški plebiscit
10. X. 1920 - 10. X. 1933
Ne pozabimo bratov v Korotanu!

Zborovanje mariborskih gostilničarjev

Včeraj popoldne ob 14. uri je sklicalo tukajšnje »Združenje gostilniških podjetij« v dvorano hotela »Zamorec« člansko zborovanje, ki je bilo zelo dobro obiskano. Otvoril in vodil ga je predsednik g. Gjuro Valjak, ki je tudi podajal k poročilom tajnika g. Križaniča in k vprašanjem ter pripombam članov stvarna pojasnila in razloge. Dne 25. t. m. bo v Beogradu vse državni gostilničarski kongres, ki se ga bo udeležilo okrog 5.000 gostilničarjev in kavarnarjev iz vse države. Če se bo do jutri priglasilo iz naše banovine dovolj prijaviteljev, bo vozil iz Ljubljane s priložnostno štajerskih udeležencev na Zidanem mostu poseben vlak. V tem primeru so preračunani stroški za vsakega posameznega udeleženca z vožnjo v obeh smerih, s prehrano in stanovanjem vred le na 300 Din, v primeru polovične vožnje, ki bi bila dovoljena za udeležence ob izostanku posebnega vlaka, za vso navedeno oskrbo in vožnjo pa na približno 500 Din za osebo. Prijave za udeležence in njihove svojce ter prijatelje se sprejemajo le še danes v pisarni združenja.

Nato je podal zelo temperamentna poročila in ostro kritiko obstoječih razmer ter davčne preobremenitve tajnik gosp. Križanič. Obravnaval je predvsem trošarinsko vprašanje, davčno vprašanje s posebnim ozirom na pridobitno, zgradarino, računsko takse ter banovinske in občinske davščine in naklade, dalje regulacijo cen vina v gostilnah in kavarnah, vprašanje znižanja cen elektrike v gostilniških obratih itd. K vsem točkam se je razvila živahna debata, v katero so člani posegali z navedbami dejanskih primerov iz svojega vsakdanjega življenja.

Glede vseh točk dnevnega reda so bili sprejeti soglasni sklepi in se je opazila vsestranska sloga naših gostilničarjev in kavarnarjev, kar je nedvomno nad vse razveseljiva ugotovitev. Ko je še dal pred sednik g. Valjak primeren pouk o potrebnih zakonitih prijavih javencev in njihovem šolanju ter o potrebi točnega plačevanja članarine, je zaključil 3 ure trajajoče in lepo uspešno zborovanje. Na posamezna vprašanja, ki so se obravnavala na zborovanju, se povrnemo še v prihodnjih številkah našega lista.

Spremembe pri upravnem sodišču v Celju. Na predlog pravosodnega ministra so bili upokojeni predsednik upravnega sodišča v Celju dr. Ivan Vrtačnik ter oba sodnika dr. Henrik Steska in dr. Ivan Likar. Za predsednika upravnega sodišča pa je imenovan dosedanj predstnik upravnega sodišča v Sarajevu dr. Ferdo Prenj, za sodnika pa dosedanj sodnik upravnega sodišča v Sarajevu dr. Anton Križanič.

Nov predsednik javne Borze dela. Za predsednika upravnega odbora javne Borze dela v Ljubljani je bil imenovan bankski svetnik dr. Ivan Karlin, šef oddelka za socialno politiko pri bankski upravi, za njegovega namestnika pa inž. Evgen Barc, referent inšpekcije dela pri bankski upravi.

»Mariborer Zeitung« v Avstriji prepovedana. Avstrijski korespondenčni urad je prepovedal uvažanje »Mariborer Zeitung« v Avstrijo za dobo 3 mesecev.

Zasilna stanovanja v Metelkovi ulici pod streho. Zasilna stanovanja, ki jih gradita mariborski stavbni tvrdki Kiffmann in Nassimbeni za mestno občino so bila preteklo soboto pod streho. Sedaj so pričeli ometavati stanovanja in bodo do konca meseca že dogotovljena in pripravljena za vselitev strank.

Ljudska univerza. V soboto 21. tm. bo nastopil v veliki kazinski dvorani sloviti pariški komorni trio, ki ga sestavljajo: Brunshwig (violina), Chole (klavir), Huvelin (čelo). Pariški komorni trio je sedaj na svefovni turneji in bo prispel tudi v našo državo ter nastopil v Mariboru, na kar že danes opozarjamo ljubitelje umetne glasbe.

Zahvala z dvora. Brezposelni trgovski pomočnik France Letiček iz Maribora, ki je bil primoran radi boleznj opustiti svoj poklic, se je lotil z vso vneto ženskimi ročnimi deli. Letiček je še mlad in ima zelo spretno roko in sodeč po njegovih izdelkih poseka tudi najbolj večšo ženo ali dekle. Pred kratkim je izdelal iz svile krasno vojaško zastavo, kakršne so dobili naši polki in jo poslal kraljevskemu dvoru. Te dni pa je prejel z dvora zahvalno pismo z obvestilom, da mu pošilja uprava kot prvo pomoč znesek 1.000 Din.

Razveljavljena sodba upravnega sodišča. Znano je, da so bili letos spomladi zaradi znanih punktaških revolucij na osnovi zakona o zaščiti države konfinirani bivši voditelji SLS dr. Korošec, dr. Kulovec, dr. Natlačen in dr. Ogrizek. Konfiniranci pa so se pritožili proti ukrepom politične oblasti na upravno sodišče v Celju, ki je odločbo o konfinaciji razveljavilo. Proti tej razsodbi upravnega sodišča v Celju je banska uprava v Ljubljani vložila pritožbo na državni svet kot vrhovno upravno sodišče, ki je 7. t. m. razveljavil razsodbo upravnega sodišča v Celju ter v celoti potrdil odlok banske uprave o konfinaciji.

Uradna občinska deska na svinjskih hlevih. Pod tem naslovom smo priobčili pred kratkim vest, o kateri nam je poslal sedaj župan občine Rošpoh g. Franjo Has naslednje pojasnilo: Kot posestnik in župan občine Rošpoh sem naročil zidarje, slikarje, da bi mi renovirali stanovanjsko hišo. Da ne bi oškropili uradne občinske deske z apnom, sem jo odstranil ter obesil na neki steber svoje kolarnice na vidno in dostojno mesto in ne na svinjske hleve, kakor je bilo poročano. Ko je bilo končano naročeno delo, sem obesil tablo na njegovo staro mesto, kjer je visela že leta in leta. To dejstvo so konstatirali tudi orožniki, ki niso našli nobenega pregreška ali kake nedostojnosti.

Volilni shod v Novi vasi. Dne 12. t. m. ob 7. uri zvečer bo v gostilni Lešnik v Novi vasi javni volilni shod J. N. S. Vabimo vse, ki vam je dobrobit naše občine pri srcu, da se shoda zanesljivo udeležite! Volilni odbor J. N. S.

Ljubljanci v Slov. goricah. Preteklo nedeljo so obiskali naše Slov. gorice ljubljanski fotoamaterji, katerim so se pridružili člani društva prijateljev Slov. gorice in izletniki, ki so jih organizirali posebni pripravljalni odbori. Organizacija izleta je bila naravnost vzorna. Izletniki so se pripeljali s posebnim vlakom in so bili porazdeljeni na 30 skupin, ki je vsaka imela natančno določen program in svoje vodnike. Nekatere skupine so štele po 40, druge 30 in tretje po 20 oseb. Pri srčen sprejem so pripravili izletnikom Ormožani in Ljutomerčani. Izletniki so odnesli iz vseh krajev, ki so jih obiskali, najlepše vtise in spomine ter obljubil, da jih obiščejo prihodnje leto zopet.

Javna zahvala. Klicu mariborske Protituberkulozne lige so se v mesecu septembru t. l. odzvali in s prispevkom okrepili gradbeni fond za zgradbo azila tuberkuloznim bolnikom, sledeči župni uradi: Župni urad Šmartno ob Paki, Sv. Križ pri Ljutomeru, Gornja Lendava, Slovenji Gradec, Gomilsko, Makole, Pameče, Laporje, Sv. Martin pri Slovenjgradcu, Sv. Jernej pri Ločah, Sv. Mihael nad Mozirjem, Selo pri Slovenjgradcu, Sv. Miklavž nad Laškem in Sv. Lenart v Slov. goricah. Vsem gg. župnikom in dekanom ter faranom izreka P. T. L. najpristranejšo zahvalo! Dalje so darovali v isti namen: Prostovoljno gasilno društvo v Radvanju Din 50, Delavsko pevsko društvo »Enakost« v Studencih pri Mariboru Din 54 in gospod Josip Šrihar iz Artič Din 10. V nabiralniku, nameščenem v mariborski javni bolnici, se je našlo Din 17.75, v onem pri mestnem fizikatu v Mariboru pod oskrbo instrumentarke gospe Kotnikove pa že vdrugič Din 48.75. Vsem darovalcem, društvom in onim, ki so pripomogli do dinarskega prispevka, se P. T. L. najiskrenejše zahvaljuje!

Volilni shod v Studencih. Dne 11. tm. ob 7. uri zvečer bo v gostilni Sluga v Studencih, Krekova ulica, javni volilni shod J. N. S. Vabimo vse, ki vam je dobrobit naše občine pri srcu, da se shoda zanesljivo udeležite! Volilni odbor J. N. S.

Gospod Svengali priredi v torek 10. in četrtek 12. eksperimentalni večer v »Veliki kavarni«.

Praški stražniki, bodo koncertirali v Mariboru. Pevski zbor stražnikov iz Prage bo prispel na turnejo po Jugoslaviji in bo nastopil najprej v Mariboru. Nad 30 pevsko dobro izšolanih praških stražnikov bo pod vodstvom dirigenta Emila Karaska, ki je učenec znanega profesorja Spilke, presenetilo Mariborčane s slovansko pesmijo. Koncert bo najbrže pod pokroviteljstvom mariborske Glasbene matice.

Kostanje bodo pekli: Ana Knapičeva na Glavnem trgu pred Veliko kavarno, Barbara Mažera na Aleksandrovi cesti pred Turadom, Uršula Šnebergerjeva na vogalu Meljske ceste in Plinarniške ulice, Miha Štefančič na vogalu Strossmayerjeve ulice in Vodnikovega trga, Barbara Zehntejeva na Kralja Petra trgu ob Ruški cesti, Anton Zidar na vogalu Frankopanove in Dvořakove ulice, Jurij Pristovnik na Glavnem trgu pred gostilno »Domovino«, Terezija Maherjeva na Kralja Petra trgu, prostor I., Karl Golob na Kralje Petra trgu prostor II., Roza Maherjeva na vogalu Aleksandrove ceste in Tomšičevega drevoreda, Anton Beljan na vogalu Frankopanove in Jezdarske ulice, Miha Beljan na Aleksandrovi cesti nasproti restavracije »Triglav«, Jožefa Gencgerjeva na Aleksandrovi cesti pred kolodvorom, Terezija Škrbotova na Trgu svobode, Marija Majeričeva na Trgu svobode pred Berdajsovo trgovino, Neža Cvilakova na Glavnem trgu pri električni uri in Miha Kasel na Glavnem trgu pred Stolno ulico.

Polet zrakoplova »Grof Zeppelin«. Dne 14. oktobra t. l. bo odplul zrakoplov »Grof Zeppelin« na krožni polet Friedrichshafen - Rio de Janeiro - Miami (Florida) - Akron (Ohio) - Chicago (Illinois) - Sevilla - Friedrichshafen, kamor se bo vrnil predvidoma 2. ali 3. novembra t. l. Poleg pisemskih pošilk za Argentino, Bolivijo, Brazilijo, Chille, Paraguay, Peru in Uruguay (pod pogoji, kakor doslej), bo prevzel tudi pisma do teže 5 gramov ter navadne in priporočene dopisnice za kraje v sledečih smereh: Friedrichshafen, Rio de Janeiro, Miami, Akron, Chicago, Sevilla, Friedrichshafen. Natančna navodila so strankam na razpolago pri vseh poštah.

Javna dražba. V skladišču tukajšnje carinarnice bodo prodali na javni dražbi v petek 13. tm. ob 10. uri dopoldne 145 kg raznih posrebrjenih okraskov.

Za mrtve proglašeni. Okrožno sodišče v Mariboru je uvedlo postopanje, da se proglašajo za mrtve: France Hrdenjak, viničar s Turškega vrha; Ivan Vajsbaher iz Bristja; France Dokl, tesar s Stalenskega vrha; Simon Doberšek, kovač iz Laporja; Jurij Pečar iz Melja; Andrej Kovačič, tesar iz Varoša; Maks Habit, delavec z Janževskega vrha in Jakob Kopic, delavec iz Gornjega Dupleka.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnjih 81 številki: statut osrednjega urada za zavarovanje delavcev; objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu in razne objave iz »Službenih novin«.

Jugoslovanski zvočni film. Te dni je potovala skozi Zagreb skupina igralcev jugoslovanskega prosvetnega filma, ki je namenjena v Split, kjer bo pričela izdelovati velik jugoslovanski zvočni film pod imenom »Življenje gre svojo pot«. Film bo režiral znani Karl Junghans, v glavnih vlogah bosta nastopili naša Ita Rina in pariška Baranovska, v moški glavni vlogi pa bo nastopil Zvonimir Rogoz. Film bo izdelan v 4 verzijah.

Atentatorji na delu. Na železniški progi je med postajama Podšused in Zaprešič eksplodiral pekleni stroj in raztrgal tračnice. Lokomotiva, ki je sprožila napravo, je bila le neznatno poškodovana.

Kino Union. Danes zadnji dan repriza prvovrstnega filma »Tri sestre« s Hansi Niese, Hertto Tiele in Elso Elster. Jutri vefilm »Sezona v Kairu«.

Grajski kino. Jutri zadnji dan eden najboljših in najlepših filmov »Goreča tajnost« z Willyjem Forstom in Hildo Wagerjevo. V četrtek »Tarzan«.

Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravná »Franz Josefova« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporabo »Franz Josefove« grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtne mozga najtorleje priporočati.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Torek, 10. oktobra ob 20. uri: »Gospoda Gembajevi«. Red B.
Sreda, 11. oktobra: Zaprto.
Četrtek, 12. oktobra ob 20. uri »Reksta« red A.

Otvoritev glasbene sezone. Letošnja glasbena sezona se otvori koncem tega tedna. Za prvo premiero bodo vprizorili »Rože v snegu«. Za to delo je priredil krasno Löwejevo glasbo Oskar Jascha. (Na sličen način kot Berté Schubertovo glasbo za opereto »Pri treh mladenkah«). Ze Löwejevo ime jamči za velik glasbeni užitek. Vsebinska je deloma zabavna, deloma pa resna in se godi v gostišču bratov sv. Bernarda ob znanem prelazu v Švici. Nastopijo Udovičeva, Savinova, Gorinškova, Križajeva, Sancin, P. Kovič, Harastovič, Skrbinšek, Gorinšek, Furijan, Tovornik, Blaž in Črnobori.

Pri zaprtosti in hemoroidih, motnjah v želodcu in črevesu, oteklosti jeter in vranice, bolečinah v hrbtu in križu je naravná »Franz Josefova« grenčica večkrat na dan použita krasen pripomoček. Zdravniške izkušnje so ugotovile: pri trebušnih obolenjih, da deluje »Franz Josefova« voda sigurno razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ljudska samopomoč, reg. pom. blagajna v Mariboru, je imela v nedeljo 8. oktobra 1933 svoj 2. izredni občni zbor, na katerem se je sprejel tudi § 17. (Prehodnje določbe) novih pravil z znatno znižanimi mesečnimi prispevki.

Samo še dva dni imate časa, da si nabavite srečko državne razredne loterije, ker bo zrebanje že 11. in 12. oktobra. Nekaj srečk ima še na razpolago uprava Jutra in »Večernika« v Mariboru, Gosposka ul. 11.

Izleti s posebnim vlakom v Prago, Karlov Tyn, Plzen, Karlovi Vary, Dunaj, Bratislava, Budimpešta bodo od 4. nov. do 12. novembra. Vse nadaljnje informacije se dobijo pri »Putniku«, Aleksandrova cesta 35, telefon 21-22.

Pomagaj si sam in pomagal ti bo tudi Bog, pravijo mnogi narodi. Če ste prehlajeni, imate glavo- in zobobol ali slične bolečine. Vam te ne preidejo, če ne boste ničesar storili. Vzemite tablete »Aspirin« »Bayer« pri vsakem takem primeru in prepričani bodite, da vam po zavžitju teh prenehajo bolečine.

Izložbene omarice so postale v zadnjem času prava mariborska posebnost. Skoraj ni društva, ki bi ne imelo kje v Slovenski ali Gosposki ulici svoje omarice, v kateri razstavlja različni material, s katerim propagira svoje ideje. Prav zanimive stvari pa razstavlja v Gosposki ulici tukajšnje Esperantsko društvo. Razstavljeni material je vedno posvečen kakšni skupni ideji. V zadnjem času je razstavilo društvo originalno zamisel plakata, ki vabi k pristopu v esperantski tečaj. Od številnih zastavic najrazličnejših držav kaže kazalec k zeleni esperantski zvezdi z napisom: Esperanto je ključ do vseh narodov. Ker se Slovenci v esperantskem pokretu prav živahno udeležujemo, je pričakovati, da bo imel tudi novi tečaj, ki se prične 16. t. m. kakor običajno v prostorih meščanske šole v Cankarjevi ulici, prav mnogo priglasevcev.

Esperantski tečaj se prične v ponedeljek 16. okt., ob 19.30 v prostorih meščanske šole v Cankarjevi ul., II. nastr. (vhod Razlagova ul.). Celotna ukovina za trimesečni tečaj 80 Din. Prijave sprejema g. Kitzler (Schenker & Comp.), Meljska c. 16.

Sejem za prašiča. Na sejmu 6. tm. so pripeljali 456 prašičev in 1 kozo. Kupčija je bila srednja in je bilo prodanih 167 prašičev in koza. Cene mladim prašičem so bile naslednje: 5 do 9 tednov stari 80—160 Din, 3 do 10 mesecev 200—520 Din in leto stari 580—650 Din; kilogram žive teže 7 do 8 Din, mrtve pa 10 do 10.50 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 13.3 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 12.0 stopinj C; barometer je kazal pri 16.9 mm žilnih 737.2, reduciran na ničlo pa 737.2; relativna vlaga 93; od včeraj na danes je padlo 38.7 mm dežja; vreme je oblačno.

Mogočna manifestacija nacionalnega pokreta v obmejnem v Mariboru

VELIKI JAVNI SHOD NARODNE STROKOVNE ZVEZE. VELIČASTNA MANIFESTACIJA DELAVSTVA ZA SOCIALNE IN NACIONALNE PRAVICE. SVEČAN IN MIREN POTEK ZBOROVANJA.

Drugič se je v letošnjem letu zbralo v nedeljo nacionalno delavstvo in nameščenstvo iz Maribora in okolice, da manifestira za svoje pravice in javno protestira proti krivicam, ki se mu gode na rodnih tleh. V mogočnem sprevedu pod jugoslovansko trobojnico in z dvema godbama na čelu je delavstvo točno ob napovedani uri disciplinirano prikorakalo na shod, ki ga je otvoril predsednik mariborske podružnice NSZ g. Tone Bajt. Uvodoma je pozdravil mogočen zbor, številne zastopnike raznih mariborskih nacionalnih, kulturnih in stanovskih društev, posebej pa navzočega narodnega poslance g. Vekoslava Spindlerja, ki mu je zbrano nacionalno delavstvo priredilo spontane in prisrčne ovacije. Nato je obrazložil v kratkih besedah pomen zborovanja in naglasil, da mora slišati klic s shoda Beograd, da ga morajo slišati vsi izkoriščevalci našega naroda.

Burno pozdravljen je povzel za njim besedo voditelj nacionalnega in socialnega pokreta na severni meji, železniški uradnik in preds. podružnice Združenja jugoslovanskih nacionalnih železničarjev g. Rudolf Tumpej in izvajal: »Tovariši, tovarišice! Drugič zborujemo. Drugič se je zbralo nacionalno delavstvo in nameščenstvo na vkup, da javno manifestira za svoje nacionalne in socialne pravice, da javno protestira proti krivicam, ki se gode nacionalnemu delavstvu in da javno zahteva, da se te krivice popravijo. V strjenih vrstah, ponosnih glav in pod jugoslovansko trobojnico je delavstvo prikorakalo na shod, kar naj bo jasen dokaz, da se ne boji rohlenja nasprotnikov in da v kljub lačnim želodcem rase vidno njegova nacionalna zavest, da si je delavstvo in nameščenstvo svesto svoje popolne zmage. Discipliniran in čvrst njegov korak pa naj bo resen in zadnji opomin vsem tistim, ki pritiskajo naše delovno ljudstvo k tlom in mu jemlje njegove svete in prirodne pravice. Strah pred nacionalnim pokretom pa mora biti anacionalne marksiste, laži-voditelje delavstva, ki so glavni krivci, da je po petnajstih letih našega osvobojenja jugoslovanski delavec na rodnih tleh zasmehovan, teptan, zaničevan in tretiran kot manj vreden človek.

Ko smo zborovali prvič na tem prostoru, so bile javno povedane vse krivice, ki se gode delavstvu in nameščenstvu po naših tovarnah in obratih. Ostalo pa je samo pri obljubah in sprejeta resolucija ni imela zaželjenega uspeha. Danes zborujemo drugič, danes ne bomo sestavljali več resolucij, danes javno opozarjamo, da je pričel z današnjim dnevom naš nacionalni pokret ofenzivo na vse izkoriščevalce našega naroda, ofenzivo na tujce, židovske kapitaliste, ki bodo morali odslej naprej spoštovati našega človeka in mu dati tak kruh, kakršnega si s svojim trdim in poštenim delom zaslužijo. Tudi v nacionalnem oziru se za zaščito naših pravic ni ničesar ukrenilo, da ne omenim krivic, ki se gode še vedno na ta način, da dobivajo nepotrebni tujerodni strokovnjaki pod pretvezo, da so neobhodno potrebni, zaposlitvena dovoljenja. Teh dovoljenj mora biti konec! (Veliko odobravanje.)

Ali bomo še nadalje prenašali sramotenje naših nacionalnih čustev, kakršnega si je privoščil neki nastavljenec Ehrlichove tovarne? Ko smo šli manifestirati v Ptuj, se je ta človek javno izrazil: »Hait sind die Bindišen mit den großen Papen nach Pettau abgereist...« Prav tako pa ima tudi mestna občina zaposlenega večje število delavstva, ki sovraži vse kar je jugoslovanskega in se ta mrznja izliva zlasti napram nacionalnemu delavstvu. Tako se je izrazil neki delavec mestne občine, da bo prišel kmalu čas, ko bodo marksisti zašli nacionaliste v državno trobojnico in jih gonili po ulicah... In tak človek je še danes kruh, ki mu ga daje mestna občina!

Nepopisne in neštete so še druge krivice, ki jih mora prenašati naše delavstvo, ker priznava, da je jugoslovansko in da zahteva nacionalno in socialno

pravičnost. Pod valpetskimi bičem tujega židovskega kapitala mora naš delavec pronašati najogabnejše zapostavljanje in sramotenje. Nastavljenec teh krvosovov našega naroda nalagajo našemu delavstvu za vsak najmanjši prestop občutne kazni, ne oziraje se na to, da naš človek ne zasluži več na teden ko po 25—50 Din. Današnji položaj vsega delavstva je obupen. Tudi državni delavci prejemajo za svoje pošteno delo sramotno nizke mezde. Teško je verjeti, da mora delavec s svojo tri in še več člansko družino živeti ves mesec s 300—400 Din. Toda vkljub temu in vsem krivicam manifestira danes nacionalno delavstvo, ker dobre ve, da njegovega obupnega položaja ni kriv narod, in da se krivci skrivajo drugje. Danes trpita samo dva sloja: ročno in duševno delavstvo ter naš kmet. Kapitalisti pa si na račun delovnega ljudstva polnijo svoje malhe.

Če primerjamo poštenost v dajatvah našega delovnega ljudstva in naših kapitalistov, vidimo, da mora najnižji delavec za vsak krvavo prisluzeni dinar plačati odmerjeni davek, dočim kapitalisti goljufajo državo na vse mile načine. Bilance naših industrijskih podjetij so z malimi izjemami vse »pasivne«, dočim je vsakemu jasno, da beže preko naše meje milijoni in milijoni naših dinarjev, ki so bili ukradeni našemu delavstvu. Od naše industrije nima torej ne država in ne narod tistih koristi, ki bi jih morala imeti. Vse proizvode naše industrije mora naš narod drago plačevati. Zato zaslužijo naši kapitalisti, da se privijejo z istim vijakom, kakor so priviti drugi sloji.

Značilno za naše kapitaliste pa je tudi to, da naše ljudi plačujejo veliko slabše kakor »neobhodno potrebne tujce«. V tem ne vidimo samo izkoriščanje, marveč tudi prikrito gonjo proti našemu narodu in naši državi. Znano je, da so vsi ti tujci vneti pristaši raznih nemških šovinističnih društev, ki tam rovarijo proti naši državi in so v tesnih zvezah s sovražniki, ki stegujejo svoje roke po naši zemlji.

Da je naš delavec oropan vseh pravic, da strada, da je bos in nag, tega ni potrebno posebej naglašati. In tega položaja so v prvi vrsti krivi tudi tako zvani patentirani marksisti, ki so na vsem svetu prepustili delavstvo njegovi usodi, namesto da bi se bili postavili v bran za njegove pravice. Ko se njihova barka potaplja tudi v naši državi, se za svojo rešitev poslužujejo ogabnega terorja, proti kateremu so nekdanj tako hudo kričali. Danes, ko smo tik pred volitvami v Delavsko zbornico, ki so jo imeli ti laživoditelji delavstva v svojih rokah in ko bi morali polagati obračune svojega delovanja, groze delavstvu, da bo ob kruh, če ne bo volilo njihove rdeče liste. Teh groženj se nacionalno delavstvo ne boji, ker se zaveda, da je njegov boj pošten. Tudi si je nacionalno delavstvo in nameščenstvo svesto, da mu je z zakonom dana možnost obrambe proti izkoriščanju v obliki Delavskih zbornic, ki so poklicane, da ščitijo v vsakem pogledu interese vsega delavstva in nameščenstva. Bliža se čas, ko bodo te Delavske zbornice klicane na odgovor, kaj so storile v obrambo interesov delovnega ljudstva. Voditelji Delavskih zbornic se prav dobro zavedajo, da so krivi današnjega položaja delavstva in nameščenstva in da bi to krivico izbrisali, so zahtevali volitve z namenom, prikriti vse svoje grehe. Toda nacionalno delavstvo teh volitev ne bo bojkotiralo. Ono dobro ve, da so Delavske zbornice v rokah rdečih marksistov samo še do 22. t. m. in da bo tedaj konec paševanja marksističnih generalov, ki niso nikdar ščitili delavstva, čeprav so imeli zakon v rokah, čeprav so imeli po vseh industrijskih centrih dobro plačane tajnike, ki pa se niso brigali za delavske interese, marveč so vršili marksistično anacionalno propagando.

Delavske zbornice se vzdržujejo z delavskim denarjem. Teško milione je že delavstvo žrtvovalo za to svojo institu-

Niti sledu od pranja

ni videti na Vaših rokah

če uporabljate

ALBUS

terpentinovo milo.

Blago milo ki varuje Vaše roke, varuje tudi Vaše perilo.

cijo, ni pa imelo doslej od nje še nobene koristi. Delavska zbornica, čeprav je v to poklicana, doslej še ni mignila s prstom za ublažitev brezposelnosti in ni za omiljenje bede brezposelnih do danes žrtvovala niti dinarja. Imela pa je doydli sredstev na razpolago, da je reševala z delavskim denarjem skrahirane marksistične konzume in čast rdečih generalov. Njeni zastopniki v Mariboru niso videli bede in siromaštva delavstva v barakah, ki niso primerne niti za živali, skrbeli so samo za razkošna stanovanja svojih generalov. Navaden delavec ni dobil podpore, četudi jo je bil krvavo potreben, dobili so jo le vodje, trabanti, dobili so jo tisti ljudje, ki niso prispevali za Delavsko zbornico niti pare. Kako je Delavska zbornica vršila svoje poslanstvo in dolžnosti, je dokaz tudi mariborska Javna kuhinja, ki je bila ustanovljena v pretežni večini s pomočjo njenega denarja. Te institucije, ki je bila namenjena predvsem revnemu delavstvu, se delavstvo ne more posluževati, ker dobi hrano za cenejši denar v vsaki gostilni.

Tudi je zasluža Delavske zbornice, da imamo zaposlenih po naših tovarnah toliko tujcev. In taki so skoraj vsi uspehi njenega delovanja in poslovanja. Da bi vse to prikrili, kriče danes marksisti na vse grlo, da morajo biti Delavske zbornice v rokah delavstva in jih ne sme delavstvo dati iz rok. Mi pa pravimo: Delavske zbornice nacionalnemu delavstvu, ki bo vestno zastopalo interese vsega delavstva. Pri volitvah mora biti zmaga naša in marksisti nam bodo morali dati odgovor.

Omeniti vam hočem samo še glavnega marksističnega generala Živka Topalovića. On kot centralni tajnik Delavskih zbornic ni storil za delavstvo ničesar drugega, kot to, da je rovaril vselej in vsikdar proti nacionalnemu delavstvu. Tako so torej vsi od prvega do zadnjega v Delavskih zbornicah skrbeli samo za svoje koristi. Takim razmeram in takemu poslovanju Delavskih zbornic mora biti konec. Pri volitvah v soboto 21. in v nedeljo 22. t. m. bo nacionalno delavstvo naskočilo pod jugoslovansko trobojnico Delavske zbornice in snelo z njih rdeče zastave!

Vsem tistim pa, ki še danes sprašujejo kam vodi naša pot, naš pokret, vsem tistim, ki naše delo drugače tolmačijo, povemo javno s tega mesta: **Mi poznamo samo kralja, narod in državo! Hočemo, da bo naš narod močan, svoboden in ne bo stradal na lastnih tleh. Mi se borimo za srečno in boljšo bodočnost svoje domovine!** In v tem znamenju našega pokreta vas pozivam vse v boj, ki bo hud. Na navzočega zastopnika našega parlamenta, narodnega poslance g. Spindlerja pa apeliram, naj on tolmači naše zahteve kraljevski vladi, ki mora zaščititi nacionalno delavstvo!

V volilnem boju moramo vračati teror s terorjem! Krivic, ki se nam gode, se moramo otestiti! Z modrimi glasovnicami moramo streti enkrat za vselej nadoblast tistih, ki sovražijo delovno ljudstvo! **Zatorej vsi v boj za nacionalne in socialne naše pravice!**

Ko se je poleglo viharo odobravanje zbrane množice in delavskih mas, je spregovoril narodni poslanec g. Vekoslav Spindler. Zaradi koncerta rudarskih otrok je skrajšal svoj govor in z zadovoljstvom konstatiral, da je v našem delavstvu še dovolj idealizma, dovolj volje za zgraditev lepše bodočnosti. Dejal je, če bi se bila ta nacionalna zavest prebudila že pred desetimi leti, ne bi bil boj tako hud. Vendar se tega ne smemo ustrašiti. Ko je naš kralj z januarskim manifestom napravil konec političnemu strankarstvu in pozval svoj narod k narodni slogi in skupnemu socialnemu delu, se je pričel prebujati nov duh. In ta nov sveži duh bo ozdravil rane našega naroda, da bo zdrav stopal boljši bodočnosti nasproti!

Zakoni o zaščiti delavstva se ne izvajajo tako kakor bi se morali. Tudi v našem parlamentu ni vse tako kakor bi moralo biti. Mnogi, ki ne zastopajo narodne sloge in narodne politike, onemogočajo složno delo. Toda kolikor je mogoče, bodite uverjeni, bomo storili vse, da se zaščitijo vaši interesi. Bodite prepričani, da nas je mnogo, ki podpiramo po vseh svojih močeh vašo stremeljenja, vaš pokret in da mu želimo v tem volilnem boju za Delavske zbornice najlepših uspehov. Posebej vam pa polagam na srce, da se v tem volilnem boju zavedate svoje naloge in da odločno branite svoje pravice. Posvetite se popolnoma pozitivnemu delu, podrobni agitaciji, da tako s smotrenim bojem izvojujete častio zmago.

Posebej pa bi vas tudi opozoril na bližajoče se občinske volitve, ker vas je mnogo navzočih tudi iz okolice. Pri občinskih volitvah se bije boj med nacionalnim življenjem in med tistimi, ki so se že od nekdanj bojevali proti vsemu, kar je iskreno jugoslovanskega. **Pri teh občinskih volitvah morajo za vedno propasti oni, ki nočejo priznati dela narodne sloge in skupnih socialnih teženj, ki nočejo priznati pokreta, ki je izšel iz naroda za narod.** Zato vas pozivam, da greste kot nacionalisti, zvesti svojim načelom, neustrašno in odločno tudi v boj za naše nacionalne občine!

Besede narodnega poslance g. Spindlerja so našle splešen in globok odziv ter vsesplošno odobravanje. Nato je predsednik zborovanja dal besedo g. Vojski, ki je v jedrnatih izjavah naglasil pomen volitev v Delavsko zbornico. Ob zaključku je predsednik g. Bajt raztolmačil navzočim volilcem postopek pri volitvah v Delavsko zbornico in zaključil mogočen zbor, ki je potekel v najlepšem redu, z vzklikom: **Plava je prava! Žive! socialna pravičnost!**

Kapla na Kobanskem

Obisk »Meje« in »Jadrana«. Preteklo nedeljo, t. j. 1. oktobra, so nas obiskali vrli »Mejaši« in »Jadranaši« iz Maribora, z njimi pa je prišlo tudi precejšnje število drugih izletnikov v našo vas, ki jih je sprejela sicer skromno, a z odprtimi rokami in z največjim veseljem. Že v soboto zvečer je prišel odbor kluba »Meje«, ki se je ustavil v gostoljubni hiši ge. Urlaubove, kjer so pevci na prostem zapeli nekaj lepih pesmi, ki so donele v krasno jesensko noč in se razlegale po bližnjih naših hribih in dolinah. Sledil je družabni večer v hiši ge. Urlaubove, kjer smo si v resni in šaljni besedi potožili medsebojne križe in težave, pa tudi razmišljali, kako bi pomagali našemu kmetu v sedanji krizi, ki ga tlači na vseh koncih in krajih. Želim, da bi se enaki sestanki večkrat ponavljali! Naslednjega dne v nedeljo zjutraj je prišel pevski zbor »Jadrana«, ki je pel pri maši, pred cerkvijo, na pokopališču in v domačih gostilnah. Nastop »Jadrana« je bil za naše ljudstvo nekaj izrednega. Pesem se je vrstila za pesmijo, sedaj resna potem šaljiva in poskočna, narodna in umetna itd. »Pojejo kakor angelci«, so govorili ljudje. Žalostinke na pokopališču so segale do srca ter je »Jadran« s tem napravil pri ljudeh vtis, ki se ne bo pozabil. Le žal, da je nedelja prehitro minila. Želeli smo, da bi gostje še delj časa ostali med nami, da bi se naše enolično življenje za delj časa razgibalo in s tem dobilo novega razmaha za prihodnost. A čas hiti, dolžnosti kličejo, in mi smo se s težkim srcem poslovili od dragih gostov. »Mejaši« in »Jadranaši«, prisrčna vam hvala za vaš obisk! Bodrilne besede pred cerkvijo, vaše šaljive zdravice, vaše pesmi so nam dale novega poguma za nadaljnje delo v sedanjih kričnih časih. Hvaležni Kapečani vam kličejo: Na svidenje!

Tretja letošnja premiera

Joža Vombberger: »Moda«.

Joža Vombberger je naslikal našo vas v komediji, ki je tudi satira, kar ji daje neki globlji pomen. Na zabaven, a brez obzira način je razgalil oblastnost našega kmečkoga ljudstva, ki noče ničesar izdati za splošni blagor, seže pa globoko v žep tedaj, kadar je treba bahaško pokazati, kdo naj več velja. Slikar Janko Prelesnik, dozdevni Amerikanec Kopriiva, se je s to vasio kolosalno poigral, ter ji naposled pokazal pravo podobo. Komedija je srečno zgrajena in izdelana. Na odru je vedno velika živahnost; včasih bi je malo manj ne škodilo. Če odštejemo nekaj pomanjklivosti, ki so pri takem delu in pri mladem avtorju skoraj neizogibne, je komedija »Voda« prav dobra in bo nedvomno zabavala tudi Maribor.

G. Vladimir Skrbinašek je delo spretno zreziral. Tempo igre je bil sijajen; vse se je vrtelo posrečeno, le nekateri igralci so svoje kmete malce preveč karikirali, kar ni bilo potrebno, ker je moč učinka zadosti obsežna že v pisateljevem delu samem. Je to pač večna naša pesem, da se na naših odrih prikazujejo kmetje na zunaj kot nekakšni tepčki, kar niso nikoli bili, niso in ne bodo. Le ne toliko teatra, malo več življenja, resničnosti, realnosti! Splošna karakterizacija je pa bila odlična, v nekaterih ulogah kar dovršena in igralcem ter režiserju na čast.

Župan Rebernik gosp. Groma je bil igralsko lepo podan, na zunaj pa je bil kmečki očanec, kakršnih na Slovenskem že davno ni več. Saj je vendar tudi gostilničar! Pojdite na deželo, tudi na Gorenjsko, pa iščite take ljudi v sedanji dobi, ko je tudi zunanja kultura visoko napredovala. A to ne velja le zanj, marveč skoraj za večino nastopajočih. Silno iz-

klesano osebnost je ustvaril g. Furijan v Knētu. Čestitamo, zelo posrečeno je postavil na oder g. Pavle Kovič občinskega tajnika Jakopiča. Izvrsten je bil Primožek g. Nakrsta, Jeran g. Tovorinika je bil malce pretirano bebast, Špin g. Verdonaika diletantski, Robas g. Goriska precej pogoden, Lužar g. Crnoborega manj, čevljar Šimen g. Harastoviča fino karakteriziran, a nekoliko zunanje pretiran, Tinče Hribarjev g. Medvena ni bil vedno enako usmerjen, poštar g. Sanciina je pa itak le epizoda. Dobro je očrtal g. Rasberger trgovca in industrijca Azmana, ker pa je sam nastopal v žaketu, njegov sin Martin, ki ga je igral g. Blaž, ne bi mogel biti tak rovtar. Čudno, da bi nova generacija zdrknila nazaj? Fino je upodobil g. V. Skrbinašek slikarja Prelesnika in dosegel zopet časten uspeh.

Ženske vloge splošno niso bile zasnovane in odigrane tako močno kakor moške, ker tudi avtor sam ni tako dober risar žensk kakor moških. Po značaju najizrazitejša je vloga vdove Hribarice, ki jo je upodobil ga. Zakrajškova v uprav blesteče. Splošno pogodeno je bila podana županja Franca ge. Dragutinaovičeve. Vsaka na svoj način sta se postavili gđ. Kraljeva kot županova Anka ter gđ. Starčeva kot njegova nekakinja Katica. Bili sta postavni dekleti. Županovega sina Jožka je odigrala gđ. Barbičeva.

Jezik igre je bil žal zmes vseh igralcev brez enotnega prizvoka. Gledališče je bilo slabo obiskano, ker sobota in nedelja nista za premiere, kar bo moralo naše gledališče vendar enkrat uvideti! Avtor, ki je prejel lovorjev venec, je bil ponovno poklican pred zastor.

Avtomobilska cesta pod Mont Blancom

Načrt za skrajšanje zveze Italije s Francijo.

Predsednik italijanske vlade Mussolini je preučil v zadnjem času načrt za avtomobilsko cesto pod Mont Blancom, ki bi vezala Francijo in Italijo. Italijanska javnost in tisk naglašata, da bi ta cesta simbolično predstavljala nove smernice v političnem življenju med obema romanskima sosedoma.

Načrt avtomobilske ceste pod Mont Blancom je star že več desetletij. Že leta 1907. je švicarski inženjer Monod izdelal projekt za predor pod Mont Blancom. Njegov projekt sicer ni predvideval avtomobilske ceste, marveč je bil mišljen za železniško progo. Že takrat so stremeli gospodarstveniki za tem, da bi se pot med Rimom in Parizom skrajšala. Predor skozi srce Mont Blanca bi vezal mesta Pres-Conduita in Chamonix ter Entrevesa in Courmayeur. Izredna prednost predora bi bila v tem, da bi se moglo prevoziti z avtom pot iz ene na drugo stran v 1 uri. Tudi bi se skrajšale zveze med Rimom in Londonom, kar bi bilo precejšnje važnosti.

Senzacionalni načrt je izdelan do podrobnosti. Glavni predor bi se začel na višini 1.250 metrov in bi bil dolg 12 km 600 m. Drugi del predora bi bil dolg 1.200 m in bi vodil prav pod večim ledom, tretji predor pa bi bil dolg okrog 40 km. Načrt so izdelali univerzitetni profesorji, pomagal pa je pri načrtu tudi inženjer Monod. On je namreč zastopal stališče, da bi bilo koristno zgraditi podzemeljske galerije, eno za avtomobile v smeri proti Entrevesu, drugo pa v nasprotni smeri.

Tudi kar se tiče stroškov je že izdelan približen proračun. Osnovna naj bi se posebna družba, ki bi imela nadzor nad gradnjo in bi uživala vso pomoč Francije in Italije. Skupni gradbeni stroški bi znašali 245 milijonov lir. Strokovnjaki pa so tudi že izračunali, da bi se predor amortiziral v 55 letih.

Električni ledolomilci

Električni ledolomilci.

V Leningradu se končujejo priprave za gradnjo prvih sovjetskih električnih ledolomilcev. Ti ledolomilci bodo zgrajeni po zadnjih izumih in pridobitvah tehnike in bodo omogočili še intenzivnejše raziskovanje polarnih krajev, kakor je bilo mogoče doslej. Že prvi sovjetski električni ledolomilec bo večji in mnogo močnejši od »Krasina«, ki slovi kot najmočnejši ledolomilec na svetu. Prvi elektroledolomilec bo razpolagal s 17.500 konjskimi silami, nosilnosti pa bo imel 10.000 ton. S seboj bo imel toliko kuriva, da bo mogel brez prestanka absolvirati pot 6.000 morskih milj. Na ledolomilcu bo tudi več laboratorijev za znanstveno delo in nekaj udobnih kabin za moštvo in članne polarnih odprav. Z ozirom na to, da je v današnjih časih sodelovanje parnikov in

letal največjega pomena, bo zgrajena na novem ledolomilcu posebna letalska postaja za start hidroplanov. Na palubi ledolomilca bosta stalno pripravljena dva hidroplana. Obenem bosta zgrajena v Leningradu dva manjša električna ledolomilca po 4.500 in 1.200 ton. Novi ledolomilci morajo biti po načrtu zgrajeni in sposobni za plovbo do pomladi l. 1935.

Nov polet v stratosfero na vidiku.

Po vesteh iz Madrida namerava popularni španski letalec podpolkovnik Emilio Herrera v letošnji zimi poleteti z balonom v stratosfero. Njegova gondola ne bo aluminijasta, kakor dosedanje, temveč bo iz neke druge lahke, a izredno trde snovi ter prevlečena s svilo. Herrera bo startal na neki višini blizu Madrida. S seboj ne bo vzel nobenega spremljevalca, zato pa bo gondolo opremil z večjim številom znanstvenih instrumentov in aparatov. Herrera upa doseči višino 20.000 metrov in tako potolči najnovejši rekord ruskih stratosfernih letalcev.

Novo ime otoka Haitija.

Znani otok Haiti v Atlantskem oceanu je bil uradno prekrščen in je dobil novo ime Hispaniola (Mala Španjka). To ime je imel otok že takrat, ko ga je odkril Krištof Kolumb leta 1492. Razlog za prekrstitev je predvsem v poštnih ozirih. Prej se je imenoval otok tudi San Domingo po istoimenskem glavnem mestu. Kljub novemu imenu Haiti pa so otočani in tudi ostali svet trdovratno vztrajali pri imenu San Domingo, kar je povzročalo zlasti v poštnem prometu stalne zamešnjave in zmešnjave. Uradni krogi so prepričani, da bodo sedaj te neprijetnosti za vedno odstranjene.

Henry Barbusse aretiran v Newyorku.

Po vesteh iz Newyorka je prispel pretekli petek tjakaj znani francoski pisatelj Henry Barbusse na krvou parnika »Beregaria«. Priseljeniške oblasti pa so Barbusse aretirale zaradi njegovega komunističnega prepričanja in ga začasno internirale na Ellis Islandu pred Newyorkom.

Zverinstva kitajskih razbojnikov.

Pred nekaj tedni so kitajski banditi grabili in odpeljali sina francoskega lastnika hotela Chaspela, ki je stanoval v Harbinu. Pred dnevi je mladenič pismeno naprosil svoje starše, naj banditom plačajo odkupnino 25.000 funtov. Banditi so mladeniču odrezali eno uho in polovico ušesa priložili pismu. Mladi Chaspel je sporočil staršem, da mu bodo banditi, če ne dobe odkupnine v treh dneh, odrezali prste in drugo uho, čez teden dni pa ga ubili.

Strašna posledica igre z granato.

Bukareški listi poročajo, da so našli otroci blizu vojaškega vežbališča pri Ismailu na travniku nerazpočeno vojaško grahato, s katero so se igrali tako dolgo, dokler ni eksplodirala. Trije dečki so bili na mestu ubiti, dva sta pa bila nevarno ranjena.

Sport

Nacionalna liga. Prihodnjo nedeljo se odigrajo štiri tekme, in sicer v Zagrebu (Gradjanski: Slavija (Sarajevo), v Splitu (Hajduk: BSK, v Beogradu (Jugoslavija: Concordia in v Novem Sadu (Vojsvodina: Slavija (Osijek).

Podzvezna liga LNP. Razpored tekem za nedeljo 15. t. m.: V Mariboru SK Železničar: SK Rapid, v Čakovcu SK Ilirija: Čakovečki SK in v Celju ŽSK Hermes: SSK Celje.

Jugoslavija: Madžarska 4:1. V Zagrebu se je preteklo soboto in nedeljo odigral meddržavni teniški dvomatch med reprezentancama Madžarske in Jugoslavije, ki se je končal s prepričevalno zmago Jugoslavije.

Pravilnik za okrožne odbore LNP. — Upravni odbor LNP je izdal nov pravilnik za okrožne odbore LNP, ki je objavljen v današnjem »Jutru«.

Mariborska zimsko-sportna podzveza poziva svoje člane, da takoj pošljejo svoj program glede izdaje enotnega programa.

Sokolstvo

Iz Sokola maribor-matica. Seja prednjaškega zbora bo jutri v sredo ob 8. uri v drušveni sobi. Pol ure prej je istotam seja načelnštva. Pridite vsi! Zdravo!

Kosilo za 15.000 dolarjev.

Neki lvoovski meščan je pojedel nekega dne preteklega tedna najdražje kosilo, kar ga je plačal od rimskih časov do danes za sebe kak zemljan. To kosilo ga je veljalo nič manj, kakor 15.000 dolarjev. Najzanimivejše pri tem pa je, da to ni bil kak luksuzen diner, temveč popolnoma navaden gostilniški obed, ki velja sicer le nekaj dinarjev. Omenjeni gost si je naročil kosilo, nato pa opazil, da je pozabil denar doma. Ker ni hotel ostati dolžan, je izročil natakarku srečko neke ameriške loterije. Natakark je bil s tem zadovoljen, njegovo zadovoljstvo in veselje pa je postalo brezmejno, ko je čez nekaj dni izvedel, da je njegova srečka zadela dobiček 15.000 dolarjev.

Mali oglasi

Razno

MARTIN SAFRAN, sobo-črkoslikar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ulica 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 2925

POHIŠTVO lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Založna pohištva združenih mlazarjev, Vetrinjska ul. 22, nasproti tvrčke V. Weixl.

Kupim

KUPIM DOBRO OHRANJEN STEDILNIK (Tischspareherd). Krušič. Le-karniška ulica 7. 3855

Prodaj

HARMONIKA poceni na prodaj. Jenkova ulica 4. I. 3856

SODI vseh velikosti na prodaj. Vprašati pri tt. »Mirim«. Maribor. 3864

OTROŠKI VOZIČEK, modern, malo rabljen, ugodno na prodaj. Wildenrainerjeva ulica 16. II., zadnja vrata. 3859

Pouk

KNJIGOVODSTVO vseh vrst poučuje v teoriji in praksi. Naslov v upravi »Večernika«. 3862

INSTRUKCIJE daje osmošolec realne gimnazije iz vseh predmetov. Prijave na upravo »Večernika« pod »Osma realna gimnazija«. 3857

ENGLISH LESSONS. Miss Edith Oxley. Krekova 18/II. 3796

Oglašajte!

Službo išče

MESARSKI POMOČNIK, mlad, išče službo v Mariboru ali okolici. Joško Petrač, Praprotnikova ulica 11. Krčevina. 3860

IZURJENA ŠIVILJA gre šivat na dom. Naslov v upravi »Večernika«. 3858

Stanovanje

DVE GOSPODIČNI iščeta enosobno stanovanje. Najraje v magdalenskem predmestju. Ponudbe na upravo Večernika pod »Pritličje«. 3854

Cvetlice

vence in šopke dobite najceneje v cvetličarni

Požar, Tyrševa 36 palača Ban. hran.

Sobo odda

DVA GOSPODA sprejem na hrano in stanovanje. Mesečno Din 450.—. Dravska ulica 15. 3861

SOBO PRI PARKU.

izredno lepo in okusno opremljeno, z elektr. razsvetljavo, posebnim vodom se odda s 1. okt. eni ali dve-ma solidnima osebam. Vprašati: Vrazova ul št. 6. pritl. 6020

OPREMLJENO SOBO.

lepo, parket, elektr. luč, uporaba kopalnice, v Pokojniškem zavodu, Dr. Verstovškova ulica 6, II., vrata 19, oddam boljši osebi, najraje oficirju. 6017

Predno kupite za svojo deco

šolske knjige in potrebščine

se oglašite v knjigarni in papirnici

Tiskovne zadruga v Mariboru Aleksandrova cesta 13

kjer boste vsled nizkih cen in bogate izbire gotovo zadovoljni